

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

04 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie,

examinând fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Bajurean Ghenadie în numele inculpatului, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 12 aprilie 2021 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2021, în cauza penală în privința lui,

Țarelunga Ghenadie XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 03.03.2021 – 12.04.2021;

Instanța de apel: 31.05.2021 – 07.12.2021;

Instanța de recurs: 12.04.2022 – 04.08.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 12 aprilie 2021, pronunțată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, Țarelunga Ghenadie a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin.(3) lit. b), c), f) Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani 5 (cinci) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de păstrare, transportare, vânzare a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, de a ocupa funcții în domeniul farmaceuticii și alte activități legate de gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 5 (cinci) ani.

S-a încasat de la Țarelunga Ghenadie în beneficiul statului cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare suma de 3 360 (trei mii trei sute șase zeci) lei. Asupra celorlalte cheltuieli se va expune instanța în a cărei examinare se află cauza penală de învinuirea lui Pascari Igor.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Țarelunga Ghenadie, într-o perioadă nestabilă de organul de urmărire penală, urmărind

scopul, procurării, păstrării, transportării precum și înstrăinării substanței stupefiante, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopului său, a procurat de la Pascari Igor, în scop de înstrăinare, substanță stupefiantă marihuană pe care a păstrat-o, transportat-o și înstrăinat-o mai multor persoane consumatori.

În vederea realizării scopului său infracțional, Țarelunga Ghenadie, după ce a procurat de la Pascari Igor, substanța stupefiantă, în cantități necunoscute, la XXXXX aproximativ orele 22 și 30 min, s-a deplasat la Centrul Comercial "VARNA", amplasat pe strada XXXXX, mun. XXXXX, unde s-a întâlnit cu agentul sub acoperire cu date cifrate Lungu Alexandru, și o parte din substanța procurată împachetată în 4 pachetele i-a înstrăinat-o acestuia, care a fost ridicată ulterior de colaboratorii de poliție a IP Buiucani, mun. Chișinău.

Conform raportului de expertiză tehnico-științifică nr.34/12/1-C-3431 din 15.09.2020, s-a stabilit că masa vegetală de culoare verde, uscată, cu aspect de inflorescențe prezentată în patru pachete improvizate, ridicată la data de 7 septembrie 2020, prin ordonanță și proces verbal de ridicare, de la persoana identificată de organul de urmărire penală, reprezintă marihuană, care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante, cantitatea totală a substanței stupefiante marihuană, constituie 3,009 g (masă uscată).

În vederea realizării scopului său infracțional, Țarelunga Ghenadie, după ce a procurat de la de la o persoană identificată de organul de urmărire penală, substanța stupefiantă, în cantități necunoscute, la XXXXX aproximativ orele 18 și 30 min, s-a deplasat pe strada XXXXX, mun. XXXXX, unde s-a întâlnit cu agentul sub acoperire cu date cifrate Lungu Alexandru, și a primit mijloace bănești în sumă de 800 lei în vederea transmiterii substanțelor narcotice, ulterior fiind reținut de la cet. Țarelunga Ghenadie, a fost ridicat prin ordonanță și proces verbal de ridicare din 21.09.2020, de către organul de urmărire penală a fost ridicate 3 pachetele cu substanță vegetală de culoare verde.

Conform raportului de expertiză tehnico-științifică nr.34/12/1-C-3736 din 28.10.2020, s-a stabilit că masa vegetală de culoare verde, cu aspect de inflorescențe prezentată în trei pachete improvizate, ridicate la data de 21 septembrie 2020, prin ordonanță și proces - verbal de ridicare, de la cet. Țarelunga Ghenadie, reprezintă marihuană, care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante, cantitatea totală a substanței stupefiante marihuană, constituie 2,18 g (masă uscată).

Conform listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr.79 din 23.01.2006, marihuană masă uscată de la 2,0 gr pînă la 500 gr constituie cantități mari.

Acțiunile lui, Țarelunga Ghenadie au fost calificate ca „Circulația ilegală a substanțelor stupefiante, în scop de înstrăinare”, și anume, procurarea, păstrarea, transportarea, săvârșite în scop de înstrăinare, de două persoane, cu utilizarea drogurilor a căror circulație în scopuri medicinale este interzisă, în proporții mari, și încadrate în baza art. 217¹ alin. (3) lit. b), c) și f) Cod penal.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu cerere de apel de către avocatul Bajurean Ghenadie în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea sentinței în partea aplicării pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Țarelunga Ghenadie să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă non privativă de libertate.

3.1. În motivarea cererii de apel avocatul a invocat că:

- instanța incorect a individualizat pedeapsa aplicată, nemotivându-și soluția aplicării categoriei de pedeapsă cea mai gravă cu închisoarea, neluând în considerație faptul că învinuitul și-a recunoscut pe deplin vina în cele comise, a recuperat paguba pricinuită și a solicitat examinarea cauzei într-o procedură simplificată, anterior nu a fost condamnat, se caracterizează pozitiv și are la întreținere părinții unul invalid de gradul I și altul bolnav.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2021, a fost respins ca nefondat apelul și menținută sentința.

Termenul executării pedepsei urmînd a se calcula din data reținerii, cu includerea perioadei aflării în stare de arest 21.09.2020-16.11.2020.

4.1 În motivarea soluției, instanța de apel a statuat că, prima instanță a stabilit corect starea de fapt și de drept, ce corespund probelor din dosar, care au fost apreciate corect, încadrând just acțiunile inculpatului în baza dispozițiilor art. 217¹ alin.(3) lit. b), c), f) Cod penal – adică procurarea, păstrarea, transportarea, săvârșite în scop de înstrăinare, de două persoane, cu utilizarea drogurilor a căror circulație în scopuri medicinale este interzisă, în proporții mari.

În continuare, instanța de apel, verificând chestiunea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului a constatat că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, respectiv, a ținut cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

La stabilirea pedepsei instanța a ținut cont gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea. Circumstanțe atenuante în privința inculpatului a fost reținută căința sinceră. Circumstanțe agravante pentru inculpatul Țarelunga Ghenadie conform art. 77 Cod, s-a reținut, condamnarea anterioară pentru infracțiuni similare, ultima condamnare fiind în anul 2012.

Cu referire la personalitatea inculpatului, instanța de judecată a reținut că, infracțiunea comisă de către inculpat este una din intenție și se califică ca fiind gravă. La fel a fost luată în considerație personalitatea inculpatului, care anterior a fost condamnat de 4 ori pentru infracțiuni similare, antecedentele penale fiind stinse, la evidența medicului narcolog și psihiatru, nu se află. (f.d.108, 109, 110-117, vol. I).

În acest context, instanța de apel a reținut că, legiuitorul, la art. 217¹ alin. (3) lit. b), c), f) Cod penal, imputată inculpatului, a prevăzut pedeapsa cu închisoare de 3 la 7 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o

anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani, iar conform art. 16 alin. (4) Cod penal se califică ca infracțiune gravă, aceasta fiind săvârșită cu intenție.

Prin prisma normelor citate supra, ținând cont de rigorile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, noile limite ale pedepsei vor fi: limita minimă: 2 (doi) ani iar limita maximă 4 ani 8 luni.

Prin urmare, instanța de apel a concluzionat că prima instanță în mod corect a stabilit inculpatului Țarelunga Ghenadie pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. b), c), f) Cod penal, pedeapsa sub formă de 2 (doi) ani și 5 (cinci) luni închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

La fel, instanța de apel a concluzionat asupra respingerii argumentelor invocate de către apelant ca fiind nefondate or, aplicarea unei sancțiuni mai blânde cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal nu va fi în concordanță cu scopul legal al pedepsei penale, or inculpatul Țarelunga Ghenadie anterior fiind condamnat pentru infracțiuni similare, nu și-a făcut concluziile necesare și din nou a comis o infracțiune cu intenție.

În final, instanța de apel a remarcat că principalele elemente de care judecătorul (sau completul de judecată), trebuie să țină seama de fiecare dată când soluționează cauza penală și când alege categoria de pedeapsă conform normelor generale prevăzute în art. 62-71 Cod penal, sunt termenul și mărimea acesteia conform limitelor fixate în articolul respectiv al Părții speciale a Codului penal. Aceste criterii generale și speciale privind individualizarea pedepsei, s-au valorificat anume în această ordine, fiindu-i stabilit inculpatului corect termenul de pedeapsă în cuantum nominalizat în dispozitivul sentinței.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Bajurean Ghenadie în numele inculpatului, prin care invocând incidența pct. 6) a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în partea aplicării pedepsei și stabilirea unei pedepse non privative de libertate.

5.1 În susținerea recursului avocatul Bajurean Ghenadie în numele inculpatului invocă că:

- prima instanță i-a aplicat lui Țarelunga Ghenadie o pedeapsă sub formă de închisoare fără a motiva necesitatea aplicării acesteia, limitându-se la expresia că această categorie de pedeapsă va convinge de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare;

- instanța de apel nu a luat în considerație faptul că Țarelunga Ghenadie, a săvârșit o infracțiune gravă, s-a căit sincer în cele comise, a solicitat examinarea cauzei într-o procedură simplificată, este căsătorit, are la întreținere o mamă bolnavă, fiind unicul întreținător al acesteia și stabilirea unei pedepse cu închisoare practic o privează pe persoana în etate de surse de întreținere.

6. Asupra recursului declarat, procurorul a depus referință, prin care solicită dispunerea inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, pentru următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Însă, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit materialelor dosarului, dispozitivul deciziei adoptate de către instanța de apel a fost pronunțat la data **07 decembrie 2021**, în prezența procurorului, inculpatului și a avocatului Bajurean Ghenadie, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel și dispozitivul deciziei adoptate (f.d. 84-87, 89, vol.III). Tot din procesul-verbal al ședinței instanței de apel se constată că după pronunțarea dispozitivului deciziei, participanții la proces au fost înștiințați despre ziua și ora pronunțării integrale a deciziei motivate și anume pentru data de **01 februarie 2022, ora 14:00**.

Deci, decizia atacată a fost pronunțată în condițiile legii la **01 februarie 2022**, ședință despre care avocatul Bajurean Ghenadie și inculpatul Țarelunga Ghenadie au cunoscut, fiindu-le cunoscută și soluția pe caz, copia deciziei motivate fiind expediată părților(f.d.106, vol. III).

Colegiul penal menționează că, la data de **04 aprilie 2022**, avocatul Bajurean Ghenadie în numele inculpatului Țarelunga Ghenadie, înregistrează în cadrul Secției de documentare procesuală a cauzelor penale a Curții Supreme de Justiție, cu nr. de intrare 01-854, recurs ordinar împotriva decizie instanței de apel adoptate la caz.

Alte informații cu privire la data depunerii recursului respectiv în instanța de recurs nu există nici în dosar și nici în recursul nominalizat.

Așadar, în cauza deferită judecării Colegiul penal specifică faptul că, pentru recurent termenul de atac prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, se calculează începând cu data de **02 februarie 2022**, adică a doua zi după pronunțarea deciziei motivate, ținând cont de dispozițiile art. 231 alin. (3), (5) Cod de procedură penală și expiră la sfârșitul zilei de **03 martie 2022**.

Respectiv, recursul ordinar declarat de avocatul Bajurean Ghenadie în numele inculpatului Țarelunga Ghenaide, **la 04 aprilie 2022**, nu se încadrează în termenul limită prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală.

Colegiul penal menționează, că art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut și are un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Mai mult, Colegiul penal notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale,

având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului/recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Prin urmare, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Astfel, odată ce recursul ordinar declarat de către avocatul Bajurean Ghenadie în numele inculpatului Țarelunga Ghenadie este declarat peste termen, urmează a fi dispusă inadmisibilitatea acestuia.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Bajurean Ghenadie în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2021, în cauza penală în privința lui *Țarelunga Ghenadie XXXXX*, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la *25 august 2022*.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie